ANY I. SITGES 22 DE SETEMBRE DE 1901. NUM. 8.

BALUART DE SITGES

SETMANARI CATALÁ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
SITGES, (trimestre). . . . . **1'50** pessetas.
ESPANYA, (trimestre). . . . **2'00** »
ESTRANJER, (any). . . . . **12'00** francs.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Cap de la Vila, núm. 5, primer.
No's tornan els originals.

ANUNCIS, ESQUELAS, REMITITS y RECLAMS, á preus convencionals.
Els de primera página se pagarán doble.

¡ALFOMBRAS!
Gran assortit d'alfombras modernistas y catalanistas de totas midas.
ALTA NOVETAT = ESTORAS DE TOTS COLORS = CISTELLAS DE TOTAS CLASSES
GRAN REBAIXA DE PREUS
Tot més barato que en cap altre establiment
Estoreria d'Antoni Escolá. ← Carrer Major, 44.
(Entre *La Estrella* y *La Perla*.)

CATARRO DELS NOYS
L'*Anticatarral Borbonet*, es el verdader específich acreditat pera curar en pochs días la *Coqueluche, Bronquitis* y tota classe de *tos* dels noys.
Dipósits: Dr. Andreu, Dr. Casassa y Rambla de las Flors, 4, Barcelona.—A Vilanova y Geltrú, farmacia del autor.

Gran taller de sastreria d'Antoni Martí Escalá.
Diputació, 368, y Lauria, 59,
BARCELONA
El duenyo d'aquest establiment fa saber á la seva clientela y al públich en general, qu'acaba de rebrer un extens assortit de robas de totas classes, de temporada d'hivern, de las acreditadas y recomenables fábricas nacionals y extrangeras.
A questa casa té gran especialitat en la confecció de tota classe d'abrichs pera senyora, com també s'hi trobará la més refinada perfecció en el tall de *fracs, levitas, jaqués, capas,* y altres prendas de vestir pera caballers.
Figurins vinguts exclusivament pera la casa.
Preus sumament econòmichs.

JOSEPH ROIG Y VENTOSA
ADVOCAT
DESPATX: Carrer de l'Aygua, núm. 2.
VILANOVA Y GELTRÚ

J. FONT CUADRAS
Procurador causidich
DESPATX: ***Rambla Ventosa, 29.***
VILANOVA Y GELTRÚ

GRANDIÓS ÉXIT
VERMOUTH BALUMT
DE
B. Carbonell y Batlle
Ampolla. . . . . 2'50 pessetas.
De venta á la Plassa del Marqués de Montroig, 1 y Parelladas, 1, y en las confiterías «La Perla» y de Joseph Massó (a) Bruguera, y demanis en tots els cafés y establiments públichs de Sitges.
APERITIU SELECTE

UN OASIS

En mitj de la desesperant monotonía que van prenent les festes majors de una gran part de Catalunya, certament es un oasis delitós y que fa revenir l'esperit la festa major de Sitges.

Jo la conexía la bella Subur tranquila, silenciosa, entretinguda com una nereida escoltant la sempiterna salmodia de les ones de la mar; pero no l'había sorpresa may en l'esclat de sa alegría en sa festa patronal, vesant á tot arréu llum, colors y armoníes, expansió franca y sincera de l'ánima d'un poble, repós refrigerant en la lluyta de la vida.

Me'n so sadollat, com lo romeu que sortint de la plana erma y ressecada, troba una frescal verneda alegrada ab lo remor de la gemada fontanella. Me'n so sadollat de aquexa visió lluminosa y esbalahidora de les antigues dances populars que fan alegrar als infants y fan sentir estremiments de joventut als vells.

L'olor de la pólvora cremada barrejada ab la forta remor del oreig de la mar, los xisclets de la gralla desensopidora y'l gemech de la cornamusa; los espetechs de la franca rialla del jovent y aquell festiu tritlleig de les campanes que'l día de la festa major semblan més sonores; la gala de les sitgetanes fent de cada balcó un jardí y un pitxer florit de cada brancal de porta, tot aqueix devassall de sons armoniosos y de flayres reconfortants, ¡quína revinguda de fruició artística y de amor de patria fan sentir á l'ánima extasiada! ¡Quína diferencia ab la festa major de tantes viles catalanes que han dexat morir les velles usances, y'ls passa la diada patronal ab un *ofici oficial* á l'Església, y quatre balls de cassino ó de envelat! Y are darrerament, per donarhi més varietat, hi ha pobles que s'entretenen en fer parodies dels Jochs Florals, una especie de *correbou* literari.

Deu vulla que Sitges no dexe perdre son hermós y típich *festpiel* de Sant Bartomeu, verdader oasis refrigerant per l'ánima assedegada de poesía popular.

JAUME COLLELL, Pvre.

FEYNA DE CASA

El poble de Sitges, com tots els demés de Espanya, sufreix las conseqüencias dels mals governs, pero á Sitges las patim més que'n cap altre, perque las fuhetadas las rebém de casa mateix, que's molt pitjor que no pas que vinguessin del centralisme corcat y corromput, perque si vénen de lluny sempre perden un xich la forsa, y la llaga no es tan grossa. Pero com que'l mal es crónich y's fá tant encomanadís, els ayres están infectats, y el contagi arriva fins aquí, y aixó fá que'ls cap-padres del poble, també s'hagin corcat y corromput lo mateix que'ls governants de la ciutat de *Nyoca*.

D'uns quants anys á aquesta part, sembla que'l poble de Sitges s'hagi volgut divorciarse de la Casa Gran; es á dir, de la Casa Gran, no, dels seus estadants; entenguis que'l dir estadants no volém dir els que l'habitan, sino que'ns referim als que manejan el *tinglado*. La Casa Gran no devém rebutxarla, perque tots hi tenim igual dret, y per lo mateix que la casa es de tots, els seus estadants tampoch han de ser *perpétuos*.

Aquell Cap y casal'ns costa el doble de lo que val, aixís com també moltas de las altres milloras que varen ferse en aquells bons temps, en que semblava qu'havíam arribat igual que á Xauxa.

Desde allavoras que varem rebrer aquella sotregada tant forta, que será molt difícil que poguém adressarnos per molt temps, y menos ab la gent que tenim ab el poch seny que fan las cosas. Aixó sí, vingan préstams y més préstams y amunt sempre la carga, que de tant feixuga ja no's pot aguantar. La culpa no la tenen pas els que las fan aquestas diubaixas municipals. L'únich culpable es el mateix poble que paga, y's mira las cosas del municipi ab una indiferencia y fredor com si sentís plourer, quan el poble mateix no tindría que consentir que s'en fessin d'abusos, perque la major de las vegadas *passa bou per bestia grossa,* y ab bonas paraulas fan combregar ab rodas de molí, y ab més destresa que'l més aixerit prestidigitador, el negre nos fan torná blanch. Ja ho crech; ab tants anys de práctica n'han surtit mestres. Alerta donchs. Diu que no hi ha millor guardia pera vigilar els seus interessos que un mateix. Com que'ls interessos son del poble, sols an ell li correspón posarhi els guardians que mereixin tota la seva confiansa. Si aixís ho haguessim fet, es ben segur qu'avuy no'ns trovaríam endeutats fins al coll y sense crédit. ¡Quina vergonya, pera un poble que podría ser un pom de flors! Es comprén molt bé, que'l que té las xurriacas á la má las descarregui á tort y á dret. Pero ahont no s'hi veu la punta, es que'ls pagans encare siguin tan mansos xays, y s'ajupin á rebrer las fitbladas de la tralla municipal, qu'arréu ahont passa deixa la ferida gangrenada. Aquesta tralla tant desastrosa, que'n lloch de guiar el carro per la carretera dreta, tant sols ha servit pera estimbarlo al fons d'un precipici.

¿Qué hi fá que l'impost de consums se carregui el máxim del 100 per 100 y's posin nous arbitres?

En altres pobles, els ajuntaments com no están tant embolicats com el nostre, rebaixan l'impost de consums tot el que poden pera alleugerar un tant la classe obrera, que

Diputació de Barcelona – Xarxa de Municipis

es la que paga sempre més la patent; perque al pobre sempre li toca anar á comprar al menudeig, y si després tenim en compte els curts jornals qu' avuy se guanyan, la setmanada no 'ls arriba de bon tros á satisfer las necessitats domésticas.

Y no dihém res y aném dormint, que'l millor día fins potser ens pulirán la camisa de sobre.

Lo millor de tot, es que després encare hi ha gent que van á votar á aquets *bonifacis,* que fan d' esqueneta al cacich, y no pensan aqueixos infelissos qu' ells mateixos portan la carn al llop, que serán els responsables de tot, y que quan vindrá el repart, serán els qu' haurán de pagar els plats trencats els altres. Y que no hi ha modo de posarhi esmena, perque son una classe de gent els del nostre municipi, que sempre están aferrats á la seva, y no 'ls entén ningú, perque un cop ens demostrarán que tot es riquesa, y altres dirán que no tenen un pá á la post.

Quan vé algún polítich d' aquestos de cap d' ala allavors tot es vanitat, molta broma, xampany, cigarros de l' Habana, y tot neda ab grandesa. Pero aquella vanitat y grandesa, el día qu' algún industrial se presenti á cobrar un compte de 3 pessetas, li responen que torni un altre día, y aquet día no arriba may. ¿Y donchs, quí l' entén aquet misteri? Si hi ha diners per enllaminar á polítichs y arrossayres, es més que natural que també n'hi hagi per pagar aquell pobre que ha derramat la suhor del seu treball.

Aixó no pot anar ni ab rodas. Necessitém motllos nous, que 'ls vells son estantissos y rancis. El temps tot ho gasta, y quan els fonaments son falsos encara més.

Diu que son fins y durs de pelá; no hi fá rés. Las montanyas també en son de duras, y cauhen esmicoladas baix l' impuls del picot y la barrina. Aixís nosaltres també ab la campanya moralisadora que 'ns havém proposat fer, la bandera de pau y moralitat será l' eyna que 'ns servirá pera enderrocar aquet castell carcomit, plé d' ortigas, ahont sols hi nían bons senyors que s' aixoplugan sota la capa d' una representació usurpada hipócritament.

GARÍN.

COPS DE FALS

No hi ha que donarhi voltas. En totas las cosas en que certa gent hi entrevé, pastarada segura. Y perque tal asseveració quedi afirmada, també al mateix temps per demostrar que no 'm fa parlar cap esperit de contradicció, aquí va la següent nota:

—Gracias á la iniciativa del il-lustrat metje don Cayetá Benaprés, y secundats per uns quants patricis, tots ells carregats de bona fe y desinteressats propósits y guiats tant sols pel gran amor que senten per la terra que els va veurer náixer, va fundarse fa temps una patriótica societat denominada «Foment Sitgetá», quin principal objecte es vetllar y treballar en favor dels interessos tant materials com morals de la població.

El «Foment Sitgetá» nombrá secretari al *docte* periodista é *iracundo* polemista don Joseph Soler y Cartró, qui deixant apart las protestas que havía fet d' afecte y adhesió á la societat mentada, fa algún temps que presentá la dimissió de son cárrech. Després de tot aixó el «Foment» ha celebrat varias sessions á las que no hi ha assistit el senyor Soler y Cartró, estranyantse tothom de la *ferma* determinació de dit senyor y fentse tota mena de comentaris sobre tant estranya conducta perque al senyor Soler y Cartró, segons diu ell, á bon patrici no'l guanya ningú. Per fí fa alguns días se descorregué el vel de la incógnita. El senyor Soler y Cartró, no assisteix á las sessions, segons confessió del interessat, perque no pot veure ni en pintura al jovent de la «Agrupació Catalanista», en quin local celebra sas reunions el «Foment Sitgetá».

Aqueixa excusa tant estúpida com poch pensada no ha convensut á ningú; y nosaltres amichs de la veritat, no tenim cap inconvenient en fer públich els motius de la *hombronada* que tant *pánich* ha causat en aquesta vila.

El senyor Soler y Cartró ha imprés una colecció de tarjetas postals de vistas de Sitges que, per las péssimas condicions ab que están impresas, son més aviat un descrédit qu' un element de propaganda d'aquesta vila, resultant un verdader bunyol.

A tot aixó el «Foment Sitgetá», aceptá ab ver agrahiment la oferta de una série de magníficas fototipias que un digníssim patrici l' hi feu, al objecte de propagar las bellesas de Sitges y al mateix temps ab sos productes atendrer als gastos de la societat.

La nova colecció de postals, que nosaltres hem propagat ab el desinterés y entussiasme de tot bon patriota, han tingut un éxit llegítim y unánim, deixant desseguida arreconadas á las del senyor Soler y Cartró.

Aquest bon senyor tocá campanas; va veurer desseguida una competencia que li desfeyan per complert els cálculs que tenía formats sobre 'l producte de la venta del seu article, y d' aquí li va venir son despit; movent després tant gran temperi, que tot fet una fúria está dihent no més que mal y pestes del «Foment Sitgetá», al que días avans no tenía prou boca per alabarlo.

A n'*El Eco* solsament se doná compte de dita colecció, ab una insulsa gazetilla, en la que ni remotament se feya constar que las tarjetas eran editadas pel «Foment .

El seu probat y may prou ponderat patriotisme s' ha eclipsat devant de la pérdua de unas quantas mitjas pessetas, y com que el verdader motiu de la seva conducta *no fa guerrero* 'l dirho, las emprén are contra uns quants simpátichs joves que res tenen que veurer en aquest assumpto, y que son cent vegadas més patriotas que 'ls mangonejadors que 'ls bescantan.

Y are, acabant perque la cosa no val la pena y ja hem gastat massa espay, per la part que á nosaltres ens toca, li dirém que li agrahim de tot cor la seva *amoreta* de que «no 'ns pot veurer ni en pintura».

Gracias, señor Elefante.

DALL'AYRE.

Desde Vilanova y Geltrú

El diumenge passat á la tarde tingué lloch en el Teatre Apolo, per la companyía del Teatre Romea de Barcelona, l' estreno en catalá del drama en tres actes *L' arch de Sant Martí.* Dich estreno en catalá, perque en castellá, pero traduhida del francés, ja coneixíam aquesta obra per habérnosla servida ja fa anys en el «Tivoli» la companyía de Ricard Simó amb el títol de *Los Rantzau.*

El públich s' emocioná en els moments més culminants del drama, aplaudint al final de cada acte á sos intérpretes, pel acertat desempenyo que donaren á sos respectius papers.

Per fí de festa posaren en escena *Lo marit de la difunta,* en quin juguet feu les delicies del auditori el popularíssim actor cómich senyor Capdevila, que es una especialitat per buscar les recóndites pessigolles fins dels més serios, obrintloshi de bat á bat la resclosa de les rialles.

El sí de las noyas, preciosa comedia de Moratín, arreglada á l' escena catalana pel xispejant autor Albert Llanas, qual estreno va tenir lloch per la nit, fou en extrém del agrado de la concurrencia, quina celebrá am franques i extrepitoses riallades, l' estol de xistes i frasses intencionades de que está salpicada.

Al finalisar l' obra tingué que surtir l' autor dues voltes al palco escénich, per acallar los aplaudiments del auditori.

El desempenyo va esser notable, distingintse en primer terme la senyora Monner i el senyor Capdevila, els quals feren dues creacions dels personatjes de *Donya Irene* i *Don Diego.* Molt bé, les senyores Jarque i Baró; i els senyors Goula, Oliver, Llano i Manso.

En resum: un éxit per autor i actors.

Després dels xistes i filigranes d'*El sí de las noyas*, ens feren molt mal efecte les grolleríes i xavacanades del juguet *Per massa bó* que 'ns dongueren per final; no obstant, la majoría del públich, rigué i aplaudí molt més en aquesta pessa, que no én la comedia anterior, demostrant palpablement amb aquestes manifestacions, la cantitat de cultura artística que posseheix.

El diumenge próxim á la nit 's donará en el mencionat teatre una audició de *Marina,* desempenyada per un notable quadro de companyía compost de valiosos elements, entre ells els senyors Austrich, Alcántara i Borrás.

El dimars següent, una companyía dramática posará en escena per la tarde el *espeluznante* melodrama *La secuestrada de Poitiers* i per la nit el drama *Paternidad.*

Pera els díes 6 i 13 d' Octubre se preparan dues solemnitats teatrals, dues festes artístiques que cridarán poderosament l' atenció dels *gourmets* literaris, dels *dilettanti* del teatre modern.

En la primera de dites festes es posará en escena per la companyía *L'Avançada* que dirigeix el genial dramaturg Ignasi Iglesias, el drama en tres actes *Sol d' hivern,* primera part de la trilogía *Els primers freds* que está acabant el mentat Iglesias.

El día 13 s' estrenará el drama en quatre actes, titulat *Redempció,* original del meteix autor.

Els verdaders aimants del teatre, esperan am desitj abdúes obres per fruir les belleses de qu' están impregnades i capir els simbolismes i atrevits pensaments qu' enclohuen.

* * *

L' altre día al visitar el taller del afamat escultor Antoni Alsina, catedrátich de l' Escola d'Arts y Oficis, poguerem convence'ns de lo molt que val dit senyor, no tant sols per l' esculptura, sino també per l' art pictórich; aixís ens ho demostraren uns cuadros al oli, tan ben deixats, que creyém nosaltres serán un veritable triomf el día que son autor els exposi al públich.

Per falta d' espay no fem la crítica detinguda dels mateixos; procurarém ferho en el número vinent de la manera que 's mereixen aytals obras. L' únich que hem de dir es que 'ns dol moltíssim la modestia del senyor Alsina, donchs sembla no está decidit á donar á llum obras de las que nosaltres, com hem dit, estém segurs del bon éxit de las mateixas.

UN BOHEMI.

18 Septembre 1901.

Desde Sant Pere de Ribas

El ball familiar que 's celebrá á la nit del dissapte passat, día 14 del corrent, en el saló «Centre Recreatiu» resultá un acte lluhidíssim y concorregut, molt més de lo que podian esperar els ánimos dels més optimistas organisadors. Dit saló, ricament illuminat y adornat, va esser casi completament ocupat per la tant nombrosa com escullida concurrencia, atentament invitada per la comissió, destacantshi gran nombre de hermosíssimas ribatanas ab sos lluhidíssims trajos, resultant el conjunt d' un incomparable aspecte festival.

L' interpretació del molt escullit programa, encarregada á un quinteto de Vilanova, dirigit pel inteligent professor de piano senyor Planas, va esser tant acertada que va tenir que repetir molts dels balls que 'l constituhían.

La comissió organisadora del tal, pot estar de enhorabona per haber sigut rebuda sa atenta invitació ab tan plausible entussiasme.

No menys concurregut va resultar el ball donat en el Palau Alt, á la mateixa hora del día ja esmentat, dansant més de noranta parellas al humorístich só del sach de gemechs, fluviol y son indispensable timbal.

En la tarde del diumenge s' efectuá un espléndit ball en l' espayós local del saló de la plassa del Centre, qual programa interpretá una molt ben organisada banda de Vilanova y Geltrú.

= Toca al seu terme la recolecció dels fruyts que s' han dignat donar els ja casi morts ceps del país, ab la ajuda dels que hi ha empeltats sobre peu americá, que per are no son molts, gracias als moltíssims contratemps ab que han de lluytar els apurats agricultors.

= Respecte á la cullita de garrofas, encar que no molt abundant per cert, no obstant resultará més profitosa per lo elevat preu en que 's mantenen.

= Els preus de las brisas pera la crema, per are es presentan algo baixas, degut als també estrema-

Diputació de Barcelona – Xarxa de Municipis

dament poch rahonables dels esperits y vins; pero segons nostres informes arribará á pagarse á cinch y sis rals el sach de sis arrobas. Menos mal.

— Dilluns passat marxaren á Madrit els estudiosos germans Cristófol y Ernest Mestre, per continuar y comensar respectivament la lluhída carrera d' enginyer agrónom en la escola establerta en aquella capital.

Rebin desde aquestas columnas nostra més coral despedida, mentre esperém joyosos sa tornada tots quants ens honrém ab sa bona amistat.—X.

16 Septembre 1901.

¿Los cants que t' hi endressat, per tot alabas?
Donchs tingas per entés
que si demá, perjura, m' enganyavas,
ab los mateixos cants qu' ahí ensalsavas
pregonaré las faltas que has comés.

G. CURDÍ.

UNA TARDE DE MÚSICA

Un dels días de la setmana passada, responent á la franca invitació del eminent compositor catalá el nostre amich predilecte Enrich Morera, varis redactors del BALUART DE SITGES, ens trasladarem á la pintoresca masía del «Mas d'En Puig», que'l distingit compatrici don Rafel Llopart cedí galantment al insigne artista pera que en aquell lloch de recullment y atapahit de perfums montanyenchs hi escribís la ópera *Emporium*. L'invitació era per sentir aqueixa obra, y no cal dir ab quín delit feyam la caminada per aquella serralada, frisosos de deleitarnos en la audició, quinas bellesas presentíam.

Al entrar en la masía, blanca y atractívola, perfumada ab aromáticas toyas de romanins y farigolas, el nostre cor s' aixamplá y 'ns fugí la xafogor que havíam pres en la pujada. Y al estrenyer coralment la má al mestre y á sa bella esposa que 'ns reberen ab una simpatía franca y expansiva, ens predisposá encare més á sentir l' *Emporium,* ópera catalana, que próximament se encarnará y pendrá vida en el Teatre Novetats de Barcelona.

Pujarem al despatx d' En Morera, ample cambra emblanquinada á la catalana, ahont, sense cap més adorno que una taula y un gran piano «Chassaigne» demunt de quin s'hi destacaba un senzill pom de flors silvestres, En Morera compongué dita obra á la que hi ha infiltrat tota la seva ánima d' artista.

Com á preparació se llegí el llibret de la ópera, magnífich é inspirat traball d' En Marquina y l' Utrillo. Es un llibret verdader, mascle y ben construhit, constituhint una obra d' un mérit teatral extraordinari. No es un de tants llibrets insulsos y rutinaris, com vulgarment se escriuhen pera las óperas, sino un traball robust y artístich, digne de tota llohansa, y escrit ab la fermesa y el bon gust que correspón á l' argument, que 's desenrotlla á la antiga ciutat de Ampurias, en plena decadencia romana, quan las rassas fortas y rejovenidas del Nort cauhen com un huracá sobre el decrépit imperi romá, arrebassantlo de soca y arrel.

En Morera s' assentá devant del piano y feu eixir del teclat un devassall de notas exhuberants, matisant de poesía la grandiositat que respira tot el llibret.

Com que l' obra, 's té d' estrenar y té d' esser jutjada pel públich, no 'ns toca á nosaltres encare fer el judici crítich, y sí solsament apuntar algunas lleugeras notas pera reflexar quelcom nostras impresions.

Tota la música es descriptiva y s' enmotlla al carácter y situació de la obra. El cant del poble esclau, modulat ab energía y anyorament al ensemps, las superficialitats del filosoph grech, la dansa báquica dels bremadors candenta y plena d' esbojarrament, els crits del poble fort y guerrer, plens de magestat feréstega y las deliciosas declinacions de l' orgía romana, atapahida de lascitut, son fragments admirablement sentits y expressats ab una valentía y colorit que no duptém donará molta gloria á son autor.

Las páginas musicals se succeheixen sempre frescas y palpitants, ab l' amplitut sobirana d' una obra gran y artística, produhint un efecte delirant, á pesar de que en las reduhidas proporcions del piano, no 's podian apreciar ab tota la magestat y grandesa com en l' orquesta, hont se deuhen fer sentir ab tota rectitut, tal com las ha forjadas En Morera.

Al acabar ens aixecarem encisats y frenétichs, y abrassarem ab entussiasme al inspirat mestre que tantas sensacions bellíssimas ens feu fruhir, delectantos en lo més fons de l' ánima.

Y al despedirnos ab ver agrahiment d' En Morera, baixarem costa avall quan era negra nit, fondament impresionats d' aquell esclat de música seriosa y digne, eixintnos á flor de llabi una cansó popular, fresca y delicada, que maldsarem tot fent camí fins entrar á la vila adormida per las ombras del vespre.

R. F.

* * *

A continuació publiquém un fragment del acte primer, escena sexta, de la ópera *Emporium*:

LLENYATAYRE:

Els estrangers! els estrangers! les dances
facin lloc als combats!
Guerrers d' Emporium! Defensors de Roma!
es decorós i dolç morí en el camp.
El torrent d' homes udolant avança
la plana atravessant;
la cabellera al vent, sembla que vinguin
tots coronats de llamps.
Semblan boscos cremant que 'l vent empayta
per les dormides valls
quant pujen sobre d' elles, les montanyes
trontollan tremolant.
Venen infants i dones i guerrers
i carros i remats;
jamay he vist tan plenas les montanyes
de multitut cridant;
braman els boscos; dels pastors que troban
sacrificis ne fan;
maledicció dels Deus van per la terra
cantant en llengas barbras i matant.
Els estrangers! els estrangers! les dances
facin lloch als combats!

(Els chors se divideixen en grupets que fan animats comentaris tot anantsen rápidament cap á la ciutat y cantant:

Els estrangers! els estrangers! que vinguin
i entre mitj de nosaltres dançarán!

NOTICIAS

Copiém del nostre confrare *La Veu de Catalunya:*

«Dels 80,000 homes que crida en Weyler, tocan á Catalunya:

Sona de Mataró, 1,864.—Id. de Girona, 1,764.—Id. de Tarragona, 2,028.—Id. de Vilafranca, 1,608.—Id. de Lleyda, 2,591.—Id. de Barcelona, 3,008.

Total, «salvo error de suma ó pluma», com diuhen modestament els que treuhen comptes, 12,863 homes.

D'aquets se'n redimirán uns cinch mil, que, á trescents duros cada un, representarán un desembols cap á Madrit de 1.500,000 duros, «salvo», també, «error de pluma ó suma», que no vull passar per menos modest que 'ls tenedors de llibres; y els altres 7,863 anirán á perdre l' agre de treballar y á fer vida de quartel, si no els hi fan passar l' Estret per espantar moros y «reverdecer» els llorers de Covadonga y Melilla, que son els dos paréntesis de la guerra contra l' «infiel».

Jo no sé com encara quedan pares y mares que no tingan el nostre programa posat en un quadro al capsal del llit: nosaltres no 'n volém de quintas ni llevas; tenint per base la lley natural, sent, abans que tot, humans y llógichs, volém que agafi 'l fusell aquell que 'n tinga ganas y prou; que si alguna vegada la Patria perilla, allavors ho hem de ser tots de soldats, com hem provat que sabém serho.

El catalanisme no vol quintas ni consums, las duas plagas més grossas de las familias: no regateja si deuhen ser 50 ó 80 mil els fills robats á las mares y 'ls brassos robats al treball; no regateja si 'l vi ha de pagar cinch ó deu céntims y la farina un ral ó dos per entrar á la casa del pobre: no volém quintas ni consums. ¡Costan massa de criar els fills y de guanyar els diners, pera que serveixin de carn de canó els uns y pera mantenir burots, més ó menos alts, els altres!»

En el establiment d' estorería y matalassería que'l nostre amich y company D. Antoni Escolá té obert en el carrer Major, durant aquesta última setmana ha cridat l' atenció del públich, un gran assortit d'alfombras: unas ab vistosos ramatjes d' istil modernista, y altres de catalanistas en qual fondo hi han las quatre barras y en un costat l' escut catalá.

Per l' anunci que publiquém á la primera página, referent al taller de sastrería que té obert á Barcelona el nostre estimat amich y compatrici l' aprofitat jove Antoni Martí Escala, podrán enterarse els nostres llegidors, que dita casa 's fa recomenable tant per la bona calitat y assortit de géneros, com també per la perfecció que son entregats els traballs.

Nostre benvolgut amich Mamel Antém va marxar dimars passat cap á Madrit pera cursar el doctorat y dedicarse á superiors estudis de sa carrera.

Li desitjém un felis éxit, y per encárrech seu el despedim dels amichs, de quins personalment no va poguer ferho.

El passat dimecres á la tarde el Capitá general de Catalunya D. Enrich Bergés y Pombo, que 's trobava accidentalment á la masía de Solés, (Sant Pere de Ribas), invitat per son amich D. Rafel Llopart y pel Ajuntament, visitá aquesta població, essent rebut á la Casa de la Vila pel Ajuntament en pes. La comitiva després de visitar la Casa Consistorial y 'ls llochs més predilectes de Sitges, se dirigí á la morada del senyor Llopart, ahont sigué obsequiat ab un espléndit banquet, regresant més tart á la dita masía de Solés.

Com anunciarem en el número passat, el diumenge al vespre tingué lloch en la morada de la distingida familia de D. Calixto Bergnes, una brillant vetllada que 's vegé favorescuda per numerosa y aristócrata concurrencia.

El ball comensá á las deu, no parant fins á las dotze de la nit, hora en que 'ls convidats foren obsequiats ab un refresch.

El rigodons de honor foren ballats admirablement per un conjunt de joves parellas, que donava bó de veurer.

La hermosíssima senyoreta Sofía, junt ab la seva germana, la simpática Conxita, y els seus distingits pares, feren ab gran amabilitat y galantería 'ls honors de la casa, quedant tothom molt satisfet de tan agradable festa, celebrada com á despedida d' aquesta temporada.

Entre la concurrencia hi vegerem á las bellíssimas senyoretas Carme Robert, Lola Amell, Ernestina y María Pepa Jacas, Margarida Mas, María Rovira, Mercé y Josepha Reinoso, y altras que sentim no recordar en aquets moments.

Aquest vespre en la morada de donya Corina Lassús Vda. de Jacas, se donará un' altre vetllada que promet resultar molt agradable.

Desd' ahir nit está exposat en el aparador de la confitería de J. Massó, l' artístich y elegant bust modelat per don Gabriel Borrás, y del que ja 'n parlarem la setmana passada. Junt al pedestal, hi ha l'escut de Sitges, indicant que 'l regalo está ofert á la nostra vila y además un ram de rosas per las que dit senyor simbolisa á las sitgetanas.

El vinent dimars, ab motíu de ser la festivitat de la Mare de Deu de la Mercé, es molt probable que al «Prado Suburense» s' hi dongui, com de costúm, un lluhit ball particular.

Desitjaríam conéixer l' autor que va tenir la trista humorada d' endressar á varias senyoretas d'aquesta vila unas tarjetas que ab lletras d' imprempta diuhen: «El alejamiento de los cuerpos aproxima las almas». Aixís donchs ho fem públich, perque tindríam molta satisfacció en publicar el seu retrato.

El nostre amich particular D. Joseph Grau ha rebut la següent comunicació que diu aixís:

«Senyor Joseph Gran y Robert, President del comité federal de Sitges.

»Estimat correligionari: Essent una necessitat pera la democracia federalista la de tenir en la prempsa de Barcelona que porti sa veu, *El Federalista* vé á satisferla, tornant á empendrer per tercera vegada sa publicació.

»Pera que aquesta publicació pugui viurer, necessita l'apoyo dels correligionaris, procurant aquestos sa major difussió.

»Per are sortirá *El Federalista* dos cops cada mes, en espera de que prontament pugui publicarse més vegadas; y per are també l' administració ha cregut convenient no admetre suscripcions y establir sols la venta de números al preu de cinch céntims.

»L' Administrador, *J. Drets.—Vallés y Ribot.*»

Recomaném dit periódich per l' aproximació de ideas que 'ns lliga ab l' autonomía amplia de Catalunya.

El senyor Gran es l' encarregat de la venta.

De las familias que venen á passar l' istiu á Sitges pocas son las qu' ans d' anársen no visitin la pintoresca ermita de la Trinitat. Durant aquestas últimas setmanas, tots els días han surtit excursions á dita ermita, quin lloch d' esbarjo y recullment relligiós, sabém qu' un cop llesta la carretera, hi ha en projecte moltas altres milloras qu' acabarán de fer més agradable aquell hermós lloch.

Es digne de tot aplauso el zel desplegat pels administradors de aquella ermita.

S' ha inaugurat el col-legi de segona ensenyansa y comers, dirigit pel Dr. D. Joseph Matheu, estant interinament instalat en una casa del carrer Nou.

El día 30 d'aquest mes acaba el plasso per obtenir las cédulas personals sens recárrech.

El despatx estará obert á Vilanova y Geltrú, al carrer del Correu, núm. 8, baixos, de nou á dotze del matí.

S' ha acabat el período de la brema en aquest terme municipal, essent la cullita menos abundant que en anys anteriors, pero de superior calitat.

Per excés d' original ja compost, ens hem vist en la precisió de retirar pera la setmana vinent una ben escrita «Carta oberta», dirigida al Foment Sitgetá, y que 'ns ha remés un distingit amich nostre.

També no hem pogut publicar per no haberlo rebut encare al tancar eixa edició, un grabat del «Mas de 'n Puig», tret d' una vista fotográfica pel jove aficionat Francisco Carreras.

NOTICIAS RELLIGIOSAS

Avuy á las deu del matí, Ofici solemne á veus y orga en honor al Nen Jesús—dit de Praga;—hi haurá sermó á cárrech del Rvnt. P. Vilarrubias. A las cinch de la tarde, Rosari cantat á veus y orga y besamans de la sagrada imatge.

El dilluns á las deu del matí, solemne Ofici en honor de la Compatrona de la Parroquia, la protomártir Santa Tecla, fent lo panegírich de la mateixa l' orador sagrat Mossén Lluís Codina y Barnolas, Capellá-tinent de Campdesens. A las cinch de la tarde, solemnes Vespres per la Rda. Comunitat, sortint després la professó que recorrerá 'ls carrers de costúm.

Dimars, festividad de la Verge de la Mercé, á las vuyt del matí, Comunió general de Fillas de María, ab plática preparatoria. A dos quarts de cinch de la tarde, després de resar lo sant Rosari, se catará el Trisagi Marian y cant de lletretas.

Acabada la funció de la parroquia, en la esglesia de Sant Joán se donará principi al octavari de Sant Joán y novena á la Verge de la Mercé.

Dissapte, á las nou del matí, se celebrará un solemne Ofici al santuari del Vinyet y tot seguit se farán los exercisis de la funció sabatina.

Francesch Montserrat

MESTRE PROFESSOR DE PIANO

Donará llissons de solfa y piano á totas las personas que vulguin honrarlo ab sa confiansa.

Dirigirse á Sebastiá Ventosa (á) Corrué, y á Vilanova carrer del Progrés, 10, casa Saburit.

En la fábrica de calsat de JOAN E. TARRIDA, societat en comandita, se necessitan oficialas y aprenentas maquinistas.

Per enterarse poden passar per la mateixa, de 11 á 12 del matí.

Imp. del DIARI, Rambla Principal, 41.—Vilanova y Geltrú

Diputació de Barcelona - Xarxa de Municipis

ANUNCIS

LA CATALANA

Companyía de seguros contra incendis á prima fixa

Establerta á Barcelona, Dormitori de Sant Francesch, núm. 5

EDIFICI DE SA PROPIETAT

GARANTIAS { Capital social 5.000,000 pessetas
Reservas y primas 12.838,422'50 pessetas

Fondos calculats en inmobles á Barcelona y valors de major garantía

Sinistres pagats, 7.252 744'92 pessetas

AGENCIA DE SITGES: VICENS MORANDO Y BERTRÁN

SOMBREROS Y GORRAS

d'alta novetat y esmerada confecció

Sombreros de palla, fieltro y castor pera senyors y nens.

Gorras pera colegials y además de distintas y variadas classes de última moda.

Se transforman, rentan y tenyeixen sombreros de totas menas.

De venta á Vilanova y Geltrú: Plassa Riego, 6.

A Sitges: Agencia de Sebastiá Ventosa (a) Corrué: Cap de la Vila.

AGENCIA DE VILANOVA

DE

Sebastiá Ventosa (á) Corrué.

Surten tartanas de Sitges á dos quarts de nou á las nou del matí y á dos quarts de tres y á las sis de la tarde.

De Vilanova ne surten á las set y á las onze del matí y á la una y á las sis de la tarde.

Punt de surtida y de rebre encárrechs: al CAP DE LA VILA

VENDAS, LLOGUERS Y PLASSOS

Dormitori Sant Francesch, 27.- BARCELONA

LA GRESHAM

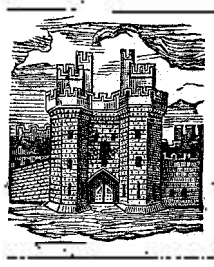
Companyía inglesa de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

Fundada en 1848

Pólissas indisputables — Beneficis capitalisats — Primas molt moderadas

La Gresham té constituhit el dipósit exigit per las lleys fiscals y vigents com garantía per sos assegurats á Espanya.

Oficinas pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, Barcelona. — A Sitges: JOAN AMELL, Carrer de Sant Pere, núm. 7

LA PALATINE

Companyía inglesa de seguros contra incendis, explossions y accidents

Oficinas pera Catalunya, PLASSA DE CATALUNYA, 9--Barcelona.

A Sitges, JOAN AMELL, CARRER DE SANT PERE, NÚM. 7

LA SALUT ES EL TRESOR DE LA VIDA

El ANTI-FERMO cura radicalment els mals del *Estómach*. El ANTI-FERMO alivia y cura las enfermetats crónicas: *Neurastenia, reglas difícils ó nulas, estrenyiments, malas digestions, inapetencia, debilitat general, impotencia, etz.*

El ANTI-FERMO

es un remey enérgich pera combátrer totas las enfermetats que prevenen de la *impuresa de la sang*, del *sistema nerviós* y del *Estómach*.

Després d'haberho probat tot, no desconfihéu de vostra curació, donchs el ANTI-FERMO será la panacea de vostra salut y ab él obtindréu *robustés, energía* y *salut complerta* y evitaréu las enfermetats infecciosas.

Totas las familias deuhen possehir una ampolla d'aquest maravellós remey. De venta en las principals farmacias y droguerías.

Dipósit general pera Espanya: **Grau y C.ª**, Cristina, 9, entressol, Barcelona.—A Sitges, en las duas farmacias.

Cotxería de PAU BERTRAN (a) Pauhet

Carrer de Sant Francisco, núm 4

Carruatjes de lloguer de totas menas á preus económichs.

Se reben encárrechs pera conduhir equipatjes á la estació y á domicili per tots els trens.

Els dilluns y dijous surt l'ordinari de dita Agencia pera Barcelona, y els dimars y divendres de Barcelona á Sitges, en el carrer del Rech, 51, rebentse tota mena d'encárrechs pera dits viatjes que serán trasmesos ab tota seguretat.

TENYIDORA DE BARCELONA.—Se tenyeix y renta á la perfecció, tota classe de sedas, llanas, satins velluts y trajos d'home, sense necessitat de descosirlos. Se rentan y estiran cortinatjes y mantellinas.

Carrer de la Palla, 7.—Barcelona.

Se tenyeixen trájos pera dol, en 24 horas.—Se garantisa la perfecció.—En aquesta vila reb els encárrechs, el recader Bartomeu Carbonell, Jesús, 4.

Rellotjería y Joyería de FRANCISCO X. TORT, Sant Pau, 1, Sitges

Rellotjes «La Malvasía de Sitges».—Anells d'or.—Agullas pera corbata.—Imperdibles.—Botonaduras.—Botons d'orella.—Criollas.—Cigarreras y fosforeras.—Coberts de plata, pinsas, gavinets, moneders, etz., y rellotjes de totas classes.—GRAN BARATURA.

AGENCIA rápida d'encárrechs de Sitges á Barcelona y viceversa, de **BARTOMEU CARBONELL**.—Dos viatjes cada día.—Se reben encárrechs á Barcelona, carrer de Petritxol, 1, y Fustería, 4. — A Sitges, carrer de Jesús, 4. —

TALLER DE PLANXAR

de

Vinyet Rosés de Diaz.

Perfecció y preus económichs — Ensenyansa práctica especial pera senyoretas.

Carrer de Sant Pere, número 6

SITGES

Confitería y Pastería de Joseph Massó (a) Brugnera

Parelladas, 2 y Sant Francisco, cantonada al Cap de la Vila

Novetat en objectes pera regalos, Bombons, Xocolate, Galletas, varias classes, Pastillas, Café ab llet (Logroño), Xocolates Amatller, Juncosa, Camps, Ballester, Boix, Matías López (Madrid), Trapa (Palencia), Pasta aljadre, Biscuits, Repostería, Jaleas y Pasta Guayaba y Confitura, Llangonissas Robert, Licors, Malvasía y Moscatell, Horxatas y xarops refrescants, Assucarillos y sucres de totas classes, Conservas varias, Formatjes, Mantegas, Ous de Atun, Ayguas minerals, Vichy, Cafés y Tés, Olismarca Salat y altres, Sabons, Lleixius, Espelmas, Purés, Pasta pera sopa, Tapiocas, Arrossos, Midons, Neulas.—Placas y paper pera fotografías.—Gran limitació al por major sense necessitat de acudir á fora.—Pagos adelantats.—Gel, Gaseosas y cervesas.

EBANISTERIA DE SALVADOR OLIVELLA

SANT GAUDENCI, (CANTONADA AL CARRER DE SANT BARTOMEU)

En aquest establiment hi trobará el públich tota mena de mobles á preus baratíssims, tant els construhits com fets d'encárrech.—Objectes pera regalos, picas, abrassaderas, transparents, Stors y tot lo concernent al ram d'ebanistería. També's fan adobs ab tota perfecció.—Preus y calitat sens competencia.

ECONOMIA — BON GUST — PERFECCIÓ — PUNTUALITAT

GRAN ÉXIT

Primera colecció de tarjetas postals de Sitges editadas pel «Foment Sitgetá».

Forma una magnífica série de dotze tarjetas dels llochs més importants de Sitges.

Preu: UNA PESSETA la colecció.

Diputació de Barcelona – Xarxa de Municipis